

Delårsrapport 2. kvartal 2016

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

SpareBank 1 Skadeforsikring

Styrets beretning per 2. kvartal 2016

SpareBank 1 Skadeforsikring oppnådde et godt forsikringsresultat i første halvår av 2016. Resultat før skatt er tilfredsstillende. Det er i andre kvartal bokført en betydelig engangsbelastning på pensjon til egne ansatte basert på oppdaterte aktuarberegninger. Selskapet utvikler gode digitale løsninger, og stadig større andel av salget går nå over nett. Premieutviklingen er tilfredsstillende, og antallsutviklingen for hovedproduktene Hus og Bil er god. Selskapets reiseforsikringsprodukter oppnådde toppscore i en markedsundersøkelse i mai 2016.

Resultatutvikling

Første halvår 2016 er preget av god underliggende lønnsomhet og lave skadeprosenter for de største produktgruppene. En gunstig værissituasjon har bidratt til at naturskadeerstatningene har vært lavere enn for fjoråret.

SpareBank 1 Skadeforsikring hadde et forsikringsresultat på 350,2 mill. kroner per 2. kvartal 2016, mot et forsikringsresultat på 415,1 mill. kroner i tilsvarende periode i 2015. Nedgangen på 64,9 mill. kroner skyldes i hovedsak lavere avviklingsgevinster.

Halvårsregnskapet er belastet med et estimatavvik tilknyttet ytelsespensjonsordningen for egne ansatte på 78,8 mill. kroner. Det er hovedsakelig nedsettelsen av diskonteringsrenten med 0,4 prosentpoeng som slår ut i beregningen. Til sammenligning hadde selskapet en inntektsføring av et estimatavvik på 77,6 mill. kroner på samme tid i fjor. Resultat før skatt er således svekket med 156,4 mill. kroner sammenlignet med i fjor på grunn av endring i estimatavvik for ytelsespensjon.

Finansresultatet per andre kvartal 2016 ble 169,8 mill. kroner sammenlignet med 142,9 mill. kroner i samme periode i fjor. Forbedringen skyldes økt avkastning for obligasjoner og eiendom.

Resultat før skattekostnad endte på 441,3 mill. kroner, en nedgang på 192,4 mill. kroner sammenlignet med fjoråret.

Skattekostnaden i første halvår endte på 103,3 mill. kroner (169,6). Resultat før andre resultatkomponenter ble 338,0 mill. kroner, mot et tilsvarende resultat per andre halvår i 2015 på 464,1 mill. kroner.

Premieutvikling

Brutto premieinntekter ble 2.646 mill. kroner i første halvår 2016, en nedgang på 31,8 mill. kroner sammenlignet med i fjor. Nedgangen skyldes at Eksterne Partnere porteføljen nå er helt ute av selskapet, noe som har gitt en inntektsnedgang på 47,8 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor.

Brutto opptjent premie for Privatmarkedet er imidlertid økt med 18,4 mill. kroner. Inntektsøkningen gjelder hovedsakelig produktgruppene Reise og Motor. Inntektene for Reise er økt med 15,4 mill. kroner, mens inntektene for Motor er økt med 8,9 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak en økning i antall forsikrede objekter. Inntektene for Brann Kombinert produktene er noe redusert.

Premieinntekt for egen regning ble 2.615 mill. kroner pr andre kvartal 2016, en økning på 36,0 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Økning i premieinntekt for egen regning skyldes i hovedsak at selskapet har hatt et høyere egenregningsnivå i 2016 enn i 2015 og dermed lavere reassuransepremie.

SpareBank 1 Skadeforsikring har hatt en økning i premiebestanden på 41 mill. kroner i første halvår av

2016. Bestandsøkningen gjelder Privatmarkedet, og LOfavør produktgruppene Reise, Motor og Ulykke har hatt en spesielt god utvikling. Antallsutviklingen for Bil har også vært god i første halvår av 2016. Ved utgangen av første halvår 2016 har SpareBank 1 Skadeforsikring en total bestandspremie på ca 5,2 mrd. kroner.

Skadeutvikling

Selskapets brutto erstatningskostnader, som er summen av årets erstatninger og avviklingsgevinster, endte i første halvår 2016 på 1.648 mill. kroner. Dette er en økning på 55 mill. kroner sammenlignet med i fjor.

Økningen skyldes at avviklingsgevinstene er 85,4 mill. kroner lavere sammenlignet med samme periode i fjor. Avviklingsgevinstene i 2016 gjelder hovedsakelig produktgruppene Motor, Kollektiv Hjem, Brann Kombinert og Yrskeskade.

Årets brutto erstatningskostnader i 1. halvår av 2016 er imidlertid redusert med 30,3 mill. kroner sammenlignet med samme kvartal i fjor, til 1.813,8 mill. kroner. Nedgangen skyldes en reduksjon i naturskader med 77,7 mill. kroner, samt en reduksjon i erstatninger for Eksterne Partnere segmentet med 33,8 mill. kroner. Årets øvrige erstatningskostnader for Privatmarkedet og Bedriftsmarkedet er økt med henholdsvis 55,6 mill. kroner og 18,9 mill. kroner. Økningen skyldes at det har vært et større omfang av vinterrelaterte skader i 2016 enn i 2015, spesielt innenfor produktgruppen Motor. Innenfor Bedriftsmarkedet har det også vært et noe høyere nivå av storskader i 2016 enn i 2015.

I første halvår 2016 utgjorde brutto skadeprosent 62,3, mot 59,5 prosent tilsvarende periode i 2015. Økningen i skadeprosent på 2,8 prosentpoeng har sammenheng med en nedgang i brutto opptjent premie og økte brutto erstatningskostnader.

Driftskostnader

Totale brutto driftskostnader endte på 570,8 mill. kroner i første halvår, noe som er en reduksjon med 6,0 mill. kroner sammenlignet med i fjor. Interne driftskostnader er økt med 1,0 mill. kroner, mens kostnader til provisjoner er redusert med 7,0 mill. kroner.

Økning i egne driftskostnader gjelder hovedsakelig lønnskostnader på grunn av økt antall ansatte.

Reduserte provisjonskostnader skyldes bortfall av salgspolisjoner til Eksterne Partnere distributører, samt noe lavere lønnsomhetsprovisjon.

Brutto kostnadsprosent er imidlertid økt med 0,1 prosentpoeng til 21,6 prosent per andre kvartal 2016 på grunn av en nedgang i brutto opptjent premie.

Finansavkastning

Per andre kvartal 2016 endte konsernets netto finansinntekter på 169,8 mill. kroner, mot 142,9 mill. kroner i samme kvartal 2015. Finansavkastningen i halvåret ble 1,7 prosent, mot 1,3 prosent i tilsvarende periode i fjor. Økningen i finansinntekter sammenlignet med fjoråret kan henføres til økt avkastning innenfor omløpsobligasjoner og eiendom. Reduserte kredittpåslag har gitt en gevinst for obligasjonsporteføljen som kompenserer for en lavere løpende avkastning. Avkastningen innenfor eiendomsporteføljen ble 4,2 prosent, mot 2,8 prosent i fjor. Nye signerte leiekontrakter har gitt en høyere løpende eiendomsavkastning sammenlignet med fjoråret. Dette har også bidratt til at den halvårslige verdivurderingen av eiendommene har gitt en positiv avkastning per 30.06.2016. Per første halvår 2016 endte aksjeavkastningen på -0,1 prosent, mot en positiv avkastning på 1,2 prosent i fjor.

Sikkerhetsavsetning

Som følge av regelverksendringer i forbindelse med Solvens II er sikkerhetsavsetningen oppløst fra og med 1. januar 2016. Dette er betraktet som en prinsippendring, og sikkerhetsavsetningen er derfor regnskapsført direkte mot balansen som annen opptjent egenkapital.

Organisatoriske forhold

I løpet av første kvartal 2016 ble SpareBank 1 Gruppen AS omdannet til et holdingselskap som vil fokusere på styring og kontroll av datterselskapene. Støttetjenester innen områdene juridisk, økonomi, kommunikasjon og personal med 35 ansatte ble i den forbindelse overført til SpareBank 1 Forsikring AS. SpareBank 1 Skadeforsikring kjøper tjenester fra SpareBank 1 Forsikring AS, som fordeler sine kostnader ved utførelsen av leveransen til skadeselskapet etter fastsatte nøkler. Støttetjenester innen IT-området ble overført fra SpareBank 1 Gruppen AS til SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, og slike tjenester vil nå bli kjøpt fra dette selskapet.

Soliditet og risikoforhold

Det nye Solvens II regelverket trådte i kraft 1. januar 2016. Selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de nye regulatoriske kravene. Solvensmarginen per 31.03.2016 ble 265 prosent, som kan sammenlignes med et måltall på 160 prosent.

Styret anser at selskapets forretningsmessige eksponering er godt tilpasset dets risikoevne.

Utsikter for resten av året

Tilfredsstillende risikoseleksjon og risikoprising og et godt markeds- og salgsarbeid har lagt grunnlaget for den underliggende lønnsomheten i SpareBank 1 Skadeforsikring. Eksterne faktorer som den relativt milde vinteren og fravær av større naturskadehendelser har også bidratt til at selskapet kan vise til et godt forsikringsresultat i første halvår av 2016.

SpareBank 1 Skadeforsikring har gjort en omfattende satsning for å utvikle gode nettbaserte forsikringsløsninger, og har nå fullautomatiserte salgsløsninger for hovedproduktene. Nytt av året er at bankkunder i SpareBank 1 kan kjøpe selskapets forsikringer i nettbanken. En betydelig og stadig økende andel av selskapets salg skjer nå på nettbaserte flater.

SpareBank 1 Skadeforsikring gjennomfører løpende tiltak for å sikre tilfredsstillende lønnsomhet og konkurransekraft også i tiden fremover.

Det er forventet at den underliggende lønnsomheten, brukervennlige digitale løsninger og godt markedsarbeid vil bidra til et tilfredsstillende forsikringsresultat for året som helhet. Det er imidlertid alltid en underliggende risiko for at naturskadehendelser og andre større skadehendelser kan føre til svingninger i det forsikringstekniske resultatet. Selskapet har derfor et hensiktsmessig reassuranseprogram som begrenser denne risikoen.

SpareBank 1 Skadeforsikrings finansavkastning i første halvår 2016 er tilfredsstillende med god avkastning innenfor rentepapirer og eiendom. Markedsuro har gitt negativ avkastning for aksjer. Selskapet har imidlertid en robust kapitalforvaltningsmodell og forventer derfor et vesentlig resultatbidrag fra finansielle investeringer for resten av året til tross for høy makroøkonomisk usikkerhet.

På bakgrunn av den underliggende resultatutviklingen fra forsikring og finansielle investeringer står selskapet godt rustet med tanke på å sikre tilfredsstillende lønnsomhet for resten av året.

Regnskapet per 30.06.2016 er ikke revidert.

Oslo 10. august 2016

Styret i SpareBank 1 Skadeforsikring AS

RESULTATREGNSKAP

Morselskapet			Konsernet		
30.06.16	30.06.15	NOK 1 000	30.06.16	30.06.15	31.12.14
PREMIEINNEKTER					
2 922 296	2 907 203	Forfalt bruttopremie	2 922 296	2 907 203	5 329 874
-21 207	-100 172	- Avgitt gjenforsikringspremie	-21 207	-100 172	-182 188
-276 119	-229 208	Endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie	-276 119	-229 208	49 020
-10 438	926	- Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	-10 438	926	-8 453
2 614 533	2 578 749	Sum premieinntekter for egen regning	2 614 533	2 578 749	5 188 253
1 538	2 465	Andre forsikringsrelaterte inntekter	1 538	2 465	8 756
ERSTATNINGSKOSTNADER I SKADEFORSIKRING					
-1 789 913	-1 740 129	Brutto betalte erstatninger	-1 789 913	-1 740 129	-3 489 364
67 353	95 653	- Gjenforsikringsandel av betalte bruttoerstatninger	67 353	95 653	170 558
ENDRING I ERSTATNINGSAVSETNING					
141 857	147 175	Brutto endring i erstatningsavsetning	141 857	147 175	379 137
-79 098	-86 857	- Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetninger	-79 098	-86 857	-162 987
-1 659 800	-1 584 157	Sum erstatningskostnader for egen regning	-1 659 800	-1 584 157	-3 102 657
FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER					
-309 531	-314 137	Salgskostnader	-309 531	-314 137	-619 405
		Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader			
-261 329	-262 794	inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring	-261 329	-262 794	-501 360
-277	13 936	- Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring og gevinstandeler	-277	13 936	26 826
-571 138	-562 994	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader for egen regning	-571 138	-562 994	-1 093 939
-414	-1 768	Andre forsikringsrelaterte kostnader	-414	-1 768	-5 226
384 719	432 295	Resultat av teknisk regnskap før sikkerhetsavsetninger	384 719	432 295	995 186
ENDRING I SIKKERHETSAVSETNING M.V. I SKADEFORSIKRING					
-	-	Endring i sikkerhetsavsetning	-	-	10 001
-34 496	-17 243	Endring i avsetning til andre tekniske avsetninger	-34 496	-17 243	-7 424
-34 496	-17 243	Sum endring i sikkerhetsavsetning mv.	-34 496	-17 243	2 577
350 223	415 052	Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring	350 223	415 052	997 764
IKKE-TEKNISKE REGNSKAP					
NETTO INNEKTER FRA INVESTERINGER					
60	-	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilkn foretak og	-	-	-
108 780	132 579	Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler	108 780	132 579	239 724
358	52	Netto driftsinntekt fra eiendom	35 740	32 090	57 623
-5 598	-97 044	Verdiendringer på investeringer	8 864	-95 625	-285 026
18 019	82 923	Realisert gevinst og tap på investeringer	18 019	82 923	203 105
-1 575	-9 036	Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder	-1 575	-9 036	-21 222
120 044	109 474	Sum netto inntekter fra investeringer	169 828	142 930	194 203
-	77 555	Andre inntekter	-	77 555	89 306
-78 760	-1 822	Andre kostnader	-78 760	-1 822	-1 893
41 284	185 207	Resultat av ikke-teknisk regnskap	91 068	218 663	281 617
391 507	600 259	Resultat før skattekostnad	441 291	633 715	1 279 380
-103 331	-169 649	Skattekostnad	-103 331	-169 649	-339 889
	430 610	Resultat før andre resultatkomponenter	337 960	464 066	
Andre resultatkomponenter					
-1 872	7 449	Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	-1 872	7 449	8 345
402	-2 011	Skatt på andre resultatkomponenter	402	-2 011	-2 253
286 707	436 047	Totalresultat	336 490	469 503	945 583

BALANSE – EIENDELER

Morselskapet		Konsernet		
30.06.16	30.06.15	30.06.16	30.06.15	31.12.15
	NOK 1 000			
EIENDELER				
32 779	28 603	32 779	28 603	31 420
32 779	28 603	32 779	28 603	31 420
INVESTERINGER				
<i>Bygninger og andre faste eiendommer</i>				
-	-	1 263 579	1 218 385	1 239 152
<i>Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak</i>				
964 344	964 344	228	228	229
12 560	69 009	0	69 009	-
<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>				
1 411 586	1 447 565	1 411 586	1 447 565	1 454 767
272 363	157 642	272 363	157 642	161 741
<i>- Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>				
1 056 654	1 074 971	1 056 654	1 074 971	1 133 092
6 620 735	7 080 320	6 620 735	7 080 320	7 362 596
20 110	22 745	20 110	22 745	11 336
10 366 310	10 816 595	10 653 213	11 070 865	11 363 025
GJENFORSIKRINGSANDEL AV BRUTTO				
10 207	77 345	10 207	77 345	67 966
540 150	693 950	540 150	693 950	619 248
550 357	771 295	550 357	771 295	687 214
FORDRINGER				
1 639 708	1 662 596	1 639 708	1 662 596	1 528 442
7 931	7 250	7 931	7 250	-3 224
37 836	40 905	55 527	68 018	58 506
1 685 474	1 710 750	1 703 165	1 737 863	1 583 724
ANDRE EIENDELER				
93 735	88 510	177 841	148 341	216 642
2 655	-2 011	11 848	4 529	11 356
96 391	86 499	190 163	152 871	227 998
-0	5 959	0	5 959	5 900
12 731 311	13 419 701	13 129 677	13 767 455	13 899 281

BALANSE – EGENKAPITAL OG GJELD

Morselskapet			Konsernet		
30.06.16	30.06.15	NOK 1 000	30.06.16	30.06.15	31.12.15
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER					
INNSKUTT EGENKAPITAL					
132 000	132 000	Aksjekapital	132 000	132 000	132 000
367 458	367 458	Overkursfond	367 458	367 458	367 458
319 243	319 243	Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243
818 701	818 701	Sum innskutt egenkapital	818 701	818 701	818 701
OPPTJENT EGENKAPITAL					
67 157	67 157	Fond for urealiserte gevinster	67 157	67 157	67 157
764 249	799 964	Avsetning til naturskadefondet	764 249	799 964	786 177
242 581	260 370	Avsetning til garantiordningen	242 581	260 370	243 613
2 769 098	2 854 796	Annen opptjent egenkapital	3 134 542	3 157 784	2 757 844
3 843 085	3 982 288	Sum opptjent egenkapital	4 208 529	4 285 276	3 854 791
4 661 786	4 800 989	Sum egenkapital	5 027 230	5 103 977	4 673 493
FORSIKRINGSFORPLIKTELSER BRUTTO					
2 393 572	2 395 681	Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	2 393 572	2 395 681	2 117 453
4 559 949	4 930 315	Brutto erstatningsavsetning	4 559 949	4 930 315	4 701 806
589 995	573 685	Andre tekniske avsetninger	589 995	573 685	560 766
7 543 516	7 899 682	Sum forsikringstekniske avsetninger	7 543 516	7 899 682	7 380 026
AVSETNING FOR FORPLIKTELSER					
-3 169	-4 851	Pensjonsforpliktelser	-3 169	-4 851	-5 219
103 331	169 649	Betalbar skatt	104 275	170 619	83 904
220 537	305 705	Forpliktelser ved utsatt skatt	232 673	320 345	250 102
320 699	470 503	Sum avsetning for forpliktelser	333 779	486 112	328 787
FORPLIKTELSER					
85 827	2 154	Forpliktelser til foretak i samme konsern	85 827	2 154	1 270 923
-1 794	55 320	Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	-1 794	55 320	43 983
7 361	15 220	Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	7 361	15 220	17 299
-0	94 093	Finansielle derivater	0	94 093	70 009
99 129	67 548	Andre forpliktelser	118 971	96 706	84 742
190 523	234 335	Sum forpliktelser	210 366	263 492	1 486 956
14 786	14 192	Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	14 786	14 192	30 070
12 731 311	13 419 701	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	13 129 677	13 767 455	13 899 333

EGENKAPITAL- KONSERN

KONSERN

	30.06.16	30.06.15	31.12.15	31.12.14
Aksjekapital	132 000	132 000	132 000	132 000
Overkurs	367 458	367 458	367 458	367 458
Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243	319 243
Fond for urealiserte gevinster	67 157	67 157	67 157	67 157
Annen egenkapital	3 134 542	3 157 784	2 757 844	2 630 876
Sum disponibel egenkapital	4 020 400	4 043 643	3 643 702	3 516 735
Naturskadefond	764 249	799 964	786 177	850 862
Garantiavsetning	242 581	260 370	243 613	261 169
Sum dedikerte fond	1 006 830	1 060 334	1 029 790	1 112 032
Sum egenkapital	5 027 230	5 103 976	4 673 493	4 628 766
Årets resultat før skatt	441 291	633 715	1 279 380	1 828 985
Skattekostnad	-103 331	-169 649	-339 889	-452 252
<i>Resultat etter skatt</i>	<i>337 960</i>	<i>464 066</i>	<i>939 491</i>	<i>1 376 733</i>
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte	-1 872	7 449	8 345	140
Skatt på andre resultatkomponenter	402	-2 011	-2 253	-38
Totalresultat	336 490	469 503	945 583	1 376 835
Pliktig avsetning natur	21 928	50 898	64 685	-37 639
Pliktig avsetning garanti	1 032	799	17 556	-21 890
Sum pliktige fondsavsetninger	22 960	51 697	82 241	-59 529
<i>Årets resultat etter skatt og pliktige avsetninger</i>	<i>359 451</i>	<i>521 201</i>	<i>1 027 824</i>	<i>1 317 306</i>
Avgitt konsernbidrag	-	-	-898 237	-1 059 068
Netto konsernbidrag	-	-	-898 237	-1 059 068
Sum årets endring i disponibel egenkapital	359 451	521 201	129 587	258 238
Direkte føring mot EK SB1	-	-	-	-2 779
Regulering skatt eiendommer tidligere år mot EK	-	-	-1 079	-
Korrigerings manglende disponering morselskap 2015	-52	-	-	-
Korrigerings for mye avsatt konsernbidrag til gruppen	-	5 589	5 589	-
Årsoppgjørdisposisjoner eiendommer	-140	119	119	-3 707
Korreksjon tilbakeføring avskrivning kundefordringer Unison	-	-	-	6 334
Sikkerhetsavsetning til EK	-	-	871 944	881 945
Utsatt skatt sikkerhetsavsetning EK	17 439	-	-235 425	-238 125
Sum årets endring i disponibel egenkapital etter korr.	376 698	526 908	770 735	901 906

EGENKAPITAL – MOR

MOR

	30.06.16	30.06.15	31.12.15	31.12.15
Aksjekapital	132 000	132 000	132 000	132 000
Overkurs	367 458	367 458	367 458	367 458
Annen innskutt egenkapital	319 243	319 243	319 243	319 243
Fond for urealiserte gevinster	67 157	67 157	67 157	67 157
Annen egenkapital (fri ek)	2 769 098	2 854 796	2 441 992	2 361 463
Sum disponibel egenkapital	3 654 956	3 740 655	3 327 851	3 247 321
Naturskedefond	764 249	799 964	786 177	850 862
Garantiavsetning	242 581	260 370	243 613	261 169
Sum dedikerte fond	1 006 830	1 060 334	1 029 790	1 112 032
Sum egenkapital	4 661 786	4 800 989	4 357 641	4 359 353
Årets resultat før skatt	391 507	600 259	1 235 002	1 763 996
Skattekostnad	-103 331	-169 649	-342 857	-455 031
Resultat etter skatt	288 177	430 610	892 145	1 308 965
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte	-1 872	7 449	8 345	140
Skatt på andre resultatkomponenter	402	-2 011	-2 253	-38
Totalresultat	286 707	436 047	898 237	1 309 068
Pliktig avsetning natur	21 928	50 898	64 685	-37 639
Pliktig avsetning garanti	1 032	799	17 556	-21 890
Sum pliktige fondsavsetninger	22 960	51 697	82 241	-59 529
Årets resultat etter skatt og pliktige avsetninger	309 667	487 745	980 478	1 249 539
Avgitt konsernbidrag	-	-	-898 237	-1 059 068
Netto konsernbidrag	-	-	-898 237	-1 059 068
Sum årets endring i disponibel egenkapital	309 667	487 745	82 241	190 471
Korrigerings for mye avsatt konsernbidrag til gruppen	-	5 589	5 589	-
Korreksjon tilbakeføring avskrivning kundefordringer Unison	-	-	-	6 334
Sikkerhetsavsetning til EK	-	-	871 944	881 945
Utsatt skatt sikkerhetsavsetning EK	17 439	-	-235 425	-238 125
Sum årets endring i disponibel egenkapital etter korr.	327 106	493 334	724 349	840 625

KONTANTSTRØM

Morselskapet		Konsernet	
30.06.16	30.06.15 NOK 1 000	30.06.16	30.06.15
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
391 507	600 259	441 291	633 715
2 050	-8 925	2 050	-8 925
-80 717	-50 450	-80 717	-50 450
-1 470	5 438	-1 470	5 438
5 367	5 928	5 367	5 928
-1 972	-9 522	-1 972	-9 522
98 571	229 657	98 571	229 657
-	-	-140	119
-	5 588	-	5 588
-1 294 645	-1 604 715	-1 299 429	-1 603 066
-102 707	-359 766	-122 426	-359 536
-	-50 909	-	-68 885
10 721	-	-	-
-	-	-9 964	-11 268
163 490	97 772	163 490	97 772
-3 166 464	-4 639 945	-3 166 464	-4 639 945
3 905 119	5 580 805	3 905 119	5 580 805
-222 012	-259 043	-222 012	-259 043
179 000	179 500	179 000	179 500
1 197 923	1 326 385	1 207 162	1 330 947
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
-6 726	-3 603	-6 726	-3 603
-8 774	82 131	-8 774	82 131
-15 499	78 528	-15 499	78 528
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
-1 230 462	-1 450 778	-1 230 463	-1 450 778
-1 230 462	-1 450 778	-1 230 463	-1 450 778
-48 039	-45 865	-38 801	-41 303
141 774	134 376	216 642	189 645
93 735	88 511	177 841	148 342

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet er utarbeidet i henhold til IAS 34 *Delårsrapportering* jf årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper § 6-2. Delårsrapporten gir ikke fullstendige noteopplysninger som er påkrevd i årsregnskapet, følgelig bør delårsrapporten leses i sammenheng med årsregnskapet for 2015. Årsregnskapet for 2015 finnes på internettsiden www.sparebank1.no.

De samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som ble benyttet i årsregnskapet for 2015 er lagt til grunn i delårsrapporten, med unntak av skatt.

Skattekostnaden i delårsregnskapet er basert på nominell skattesats for året. I tillegg tas det hensyn til effekten av fritaksmetoden for aksjer og avsetninger til fond som regnskapsmessig behandles som egenkapital.

Estimater

I utarbeidelsen av delårsregnskapet har ledelsen benyttet estimater som påvirker regnskapstallene. Et område hvor slike estimater er vesentlig er erstatningsavsetning. Estimert på erstatningsavsetning vurderes til et forventningsrett nivå, noe som innebærer at det ikke er en sikkerhetsbuffer innbakt i denne. Kildene til usikkerhet ved estimering er de samme som ved årsoppgjør for 2015. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når eventuelt nytt estimat fastsettes.

Avrundingsdifferanser

Som følge av avrundingsdifferanser kan det være at tall og prosentsetser ikke alltid lar seg summere helt nøyaktig.

Segmentopplysninger

Selskapets virksomhetssegmenter er kontrollert og rapportert i samsvar med kundegruppene. Kundegruppene består av skadeforsikring i det private markedet (PM) og skadeforsikring i næringslivet (BM).

NOK 1000 000	PM	BM	Annet	Resultat inkl natur
	30.06.16	30.06.16	30.06.16	30.06.16
Brutto opptjent premie	2 159,6	427,0	59,6	2 646,2
Brutto påløpne erstatninger	(1 445,1)	(323,6)	(45,3)	(1 813,9)
Brutto gevinst/tap tidligere år	107,2	54,1	4,5	165,8
Driftskostnader	(459,9)	(107,0)	(3,9)	(570,8)
Endring andre tekniske avsetninger	(34,5)	0,0	0,0	(34,5)
Netto reassuranse	3,9	(36,5)	(11,1)	(43,7)
Andre forsikringsrel innt/kostn	0,5	0,2	0,4	1,1
Resultat forsikringsvirksomhet	331,7	14,2	4,3	350,2
Segmenteiendeler:				
Kundefordringer	1 364,0	275,7	0,0	1 639,7
Segmentforpliktelser				
Brutto premiereserver	1 894,9	456,5	42,2	2 393,6
Brutto erstatningsavsetning	2 616,0	1 803,1	140,8	4 559,9

Sesongmessige svingninger

På den forsikringstekniske siden er det lite sesongmessige eller sykliske forskjeller for selskapet totalt. De ulike bransjegruppene kan imidlertid variere med sesongene.

Storskader

Det er meldt om en skade på over NOK 10 mill pr andre kvartal.

NOTE 2 – VERDSETTELSESHIERARKI

Hoveddelen av selskapets finansielle eiendeler er vurdert til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløp den enkelte eiendel kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle eiendeler og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Eiendelene klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av eiendelen.

Nivå 1

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendels virkelige verdi. Eiendeler klassifiseres i nivå 1 dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert under nivå 1

- Børsnoterte aksjer
- Statsobligasjoner med fast avkastning

Nivå 2

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi for eiendelen ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 2 dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert under nivå 2

- Valutaterminer, fremtidige renteavtaler og valutawapper hvis virkelig verdi er derivert fra verdien av underliggende instrument
- Obligasjoner og sertifikater som ikke er noterte, eller er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt

Nivå 3

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 3 dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata.

Selskapet har en helt ubetydelig post klassifisert under nivå 3.

Bevegelser mellom nivåene skjer når karakter rundt input til verdsettelse endrer seg.

1. halvår 2016

NOK 1 000	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	0
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettelses teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Sum
Verdipapirer – holdt for handelsformål	-	1 481	-	1 481
Herav obligasjoner og sertifikater	-	1 481	-	1 481
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	1 702 323	5 993 695	-	7 696 018
Herav aksjer og andeler	1 056 654	-	-	1 056 654
Herav obligasjoner og sertifikater	645 669	5 973 585	-	6 619 254
Herav andre verdipapirer	-	20 110	-	20 110
Finansielle derivater	-	7 959	-	7 959
Herav valutainstrumenter	-	7 108	-	7 108
Herav renteinstrumenter	-	851	-	851
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 702 323	6 003 135	-	7 705 458

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Aksjer og andeler	Obligasjoner og serifikater	Andre verdipapirer
Finansielle instrumenter til virkelig verdi			
Inngående balanse	1	0	-
Avhending	1	0	-
Utgående balanse	-	-	-

Året 2015

NOK 1 000	Verdsettelses			Sum
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettelses teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
Verdipapirer – tilgjengelig for salg	-	-	1	1
Verdipapirer – holdt for handelsformål	-	12 031	-	12 031
Herav obligasjoner og sertifikater	-	1 473	-	1 473
Herav andre verdipapirer	-	10 558	-	10 558
Finansielle derivater	-	113	-	113
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 870 731	6 636 405	1	8 507 137
Derivater	-	70 009	-	70 009
Herav valutainstrumenter	-	70 009	-	70 009
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	-	70 009	-	70 009

Avstemming av nivå 3

NOK 1 000	Obligasjoner		
	Aksjer og andeler	og sertifikater	Andre verdipapirer
Finansielle instrumenter til virkelig verdi			
Inngående balanse	-	8	-
Avhending	-	-7	-
Utgående balanse	-	1	-

Finansielle instrumenter til virkelig verdi	Obligasjoner		
	Aksjer og andeler	og sertifikater	Andre verdipapirer
Overført fra nivå 1 til nivå 2	-	1 473	-
Overført til nivå 1 fra nivå 2	-	6 116 558	-

NOTE 3 – FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI

NOK 1000	1. halvår 2016 Bokført verdi/ virkelig verdi	Året 2015 Bokført verdi/ virkelig verdi
Aksjer og andeler		
Norske aksjer	199 473	206 953
Norske aksjer tilgjengelig for salg	-	1
Utenlandske aksjefond	847 279	901 804
Utenlandske aksjer	9 902	24 333
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	1 056 654	1 133 092
Obligasjoner og sertifikater		
Norske:		
Sum norske obligasjoner og sertifikater	4 801 822	5 215 056
Utenlandske:		
Sum utenlandske obligasjoner og sertifikater	1 818 913	2 147 540
Sum obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi	6 620 735	7 362 596
Andre verdipapirer		
NOK 1 000		
Andre finansielle eiendeler	20 110	11 336
Sum andre finansielle verdipapirer til virkelig	20 110	11 336
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	7 697 499	8 507 023

NOTE 4 - DERIVATER

NOK 1000	1. halvår 2016			Året 2015		
	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer	4 464 930	7 108	-	5 509 977	-	70 009
Sum valutainstrumenter	4 464 930	7 108	-	5 509 977	-	70 009
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap)	274 100	851	-	364 500	113	-
Sum renteinstrumenter	274 100	851	-	364 500	113	-
Sum finansielle derivater	4 739 030	7 959	-	5 874 477	113	70 009

Oppstilling vedrørende motregningsrett 1. halvår 2016

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettoppresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Valutainstrumenter	7 108	-	7 108	-	7 108
Renteinstrumenter	851	-	851	-	851
Sum	7 959	-	7 959	-	7 959

Året 2015

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettoppresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Renteinstrumenter	113	-	113	-	113
Sum	113	-	113	-	113

Finansielle forpliktelser

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettoppresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Valutainstrumenter	70 009	-	70 009	-	70 009
Sum	70 009	-	70 009	-	70 009